

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း၏စာမွန်ဦး	၅
	ကွက်ကျားရွာခဲသောဓမ္မမိုးရေစက်များ	
	အနုမောဒနကထာ	၂၁
၁။	လူသားအရိယာ	၂၅
၂။	သာသနာငါးထောင်နှင့် ဘုရားသာသနာ	၃၅
၃။	နောက်ပြန်လည်နေသော လှည်းဘီးများ	၄၄
၄။	အသိနှင့်အကျင့်	၅၃
၅။	တရားစခန်းများနှင့် တရားထူး	၆၁
၆။	အရိမေတ္တယျဘုရားရှင်နှင့် ခေတ်ပေါ်ဂိုဏ်းဆရာများ	၆၉
၇။	ပုဂ္ဂလိကဒါနနှင့် သံဃိကဒါန	၇၇
၈။	ဗုဒ္ဓခေတ်စာပေနှင့် အက္ခရာ	၈၆
၉။	ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ	၉၅
၁၀။	ရဟန်းနှင့်လူ	၁၀၄
၁၁။	နိဗ္ဗာန်မှာ နာမ်ရှိသလား	၁၁၃
၁၂။	ထွင်ပါ၊ မထွင်ပါနှင့်	၁၂၂

၁၃။	ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်း ဖိနပ်စီးခြင်းပြဿနာ	၁၃၂
၁၄။	ဂျူဗီလီနှင့် ရတုပွဲတော်များ	၁၄၂
၁၅။	ဗြဟ္မာလှူဒါန်း ကြာသင်္ဂါးနှင့် ဒုဿစေတီတော်	၁၅၀
၁၆။	ကံကုန်လျှင် ပြန်ရုံပဲလား	၁၅၉
၁၇။	ဗုဒ္ဓသာသနာကို ဘယ်သို့ကြည်ညိုမလဲ	၁၆၈
၁၈။	အနေဝေးပေမယ့် သွေးကအတူတူ	၁၇၆
၁၉။	တိမ်တိမ်လေး မတွေ့ပါနှင့်	၁၈၇
၂၀။	ဧဟိပဿိကော	၁၉၅
၂၁။	မြန်မာ့အမြဲတော	၂၀၄

ကျမ်းပြု၊ စာချ၊ ဓမ္မကထိက အရှင်တေဇနိယ (တက္ကသိုလ် တေဇလင်း)၏ စာမွန်ဦး

“အို...မာရ်နတ်...ငါ၏တပည့်တို့သည် တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး။ ကောင်းစွာဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး။ မရဲရင့်ကြသေး။ အကြားအမြင် မများကြသေး။ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး။ လောကုတ္တရာတရားနှင့် လျော်သောအကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး။ မိမိတို့ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင်၊ မဟောနိုင်၊ မပြနိုင်ကြသေး။ မတည်တံ့စေနိုင်၊ မဖွင့်ဆိုနိုင်၊ မဝေဖန်နိုင်၊ မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြသေး။ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတစ်ပါး ဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာနှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားတော်ကို မဟောပြောနိုင်ကြသေးသမျှ ငါပရိနိဗ္ဗာန်မပြု” ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓက မာရ်နတ်ကို မိန့်ဆိုခဲ့ဖူးသည်။

ယင်းမိန့်ဆိုချက်သည် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ မဟာကရုဏာတော်နှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ပို၍ပေါ်လွင်စေပြီး ကြည်ညိုလေးစားမှုကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဖြစ်စေသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ ၄၅ ဝါပတ်လုံး နေ့မအား၊ ညမနား ဟောပြောခဲ့သော လမ်းညွှန်မှုများကို “ဗုဒ္ဓဝစနု၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ” ဟုခေါ်သည်။ ယင်းကို ပြန့်ပွားအောင်ပြုလုပ်ခြင်းသည် “သာသနာပြုမည်ပါသည်”။ အရည်အချင်းရှိရှိဖြင့် ပီပီပြင်ပြင်၊ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သာသနာပြုနိုင်ရန် မိမိက ရှေးဦးစွာ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် လေ့လာသင်ယူထားရမည်ဖြစ်

သည်။ ထို့နောက် ရေးသားမှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဟောပြောမှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သာသနာပြုတာဝန်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း စွမ်းနိုင်ရာမှ မလွဲမသွေ ထမ်းဆောင်ကြရမည် ဖြစ်သည်။

စာရေးသူသည် ရေးသားမှုရော ဟောပြောပြသမှုပါ နှစ်ဖက်လှ စွယ်စုံ သာသနာပြုလိုစိတ်ပြင်းပြခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပိဋကတ်စာပေနှင့် အထွေထွေဗဟုသုတများကို နှံ့နှံ့စပ်စပ်လေ့လာပြီးနောက် ရေးသားမှုရော ဟောပြောပြသမှုပါ သင့်လျော်သလို စွမ်းစွမ်းတမံ ဇွဲနပ်ပြင်းစွာ ဆောင်ရွက်သည်။ ရေးသားမှုဖြင့် သာသနာပြုရာ၌ စာရေးသူအား အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်ဟု စာရေးသူ အမှတ်ထင်ထင်ရှိသူတို့တွင် “ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင့်” သည်လည်း တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ဓမ္မရုံသီ၊ ဓမ္မရတနာ၊ ဓမ္မမဂ္ဂဇင်း စသည်တို့တွင်ပါသော သူ၏ဆောင်းပါးများကို မလွတ်တမ်း ဖတ်မှတ်လေ့လာခဲ့သည်။ မိတ်ဆွေများနှင့် ဆွေးနွေးဝေဖန်ဖြစ်သည်။ သာသနာပြုလိုစိတ်များ ပေါက်ပွားလာအောင် အတွေးရဲ၍ အမြင်စူးရှကာ ဥပမာထင်ဟပ်ပြီး ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်ဖြင့် ရေးစွမ်းနိုင်သော ကလောင်ရှင်ဟု သတ်မှတ်ထားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်နှင့် မသိရှိ၊ မရင်းနှီးသေး။ သူ့စာများနှင့် သာ တရင်းတနှီး ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ မဂ္ဂဇင်းစာမျက်နှာပေါ်၌ စာရေးသူ ဆောင်းပါးများ ဟောဟောခိုင်းခိုင်းပါပြီးနောက်မှ လူချင်း သိကျွမ်းရင်းနှီးခွင့်ရသည်။ ယင်းသို့ သိရှိရင်းနှီးရပုံကို “ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်” က စာရေးသူ၏ ပထမဆုံးပေါင်းချုပ်ဖြစ်သည့် “လူချင်သူများပန်ပါလေ” စာအုပ်၌ “လူစနေသား၊ ဘွဲ့ဥက္ကမ” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အမှာစာထဲတွင် အောက်ပါအတိုင်း အမှတ်တရရေးထားသည်။

“တက္ကသိုလ်တေဇလင်း”ဟူသော ကလောင်အမည်ကို ဓမ္မရုံသီ၊ ဓမ္မရတနာစသော ဓမ္မမဂ္ဂဇင်းစာစောင်များ၌ ခဏခဏ (လတိုင်းလိုလို) တွေ့နေရသဖြင့် သူ့စာများကို ဖတ်ရှုရသောအခါ အတွေးကဆန်းသစ်သကဲ့သို့

ခေမ္မာနိဗ္ဗာန်

၇

အရေးအသားကျစ်လျစ်နေသည်ကိုလည်း တွေ့ရခြင်းကြောင့် “တက္ကသိုလ်” ဟူသော ဝိသေသနှင့် အလွန်လိုက်ဖက်ညီလှပါကလားဟု ချီးကျူးမိပါသည်။

သို့သော် “တက္ကသိုလ်တေဇာလင်းဆိုတာ ဘယ်သူလဲ၊ လူလား၊ ဘုန်းကြီးလား၊ ဘယ်မှာနေသလဲ၊ ဘာအလုပ်အကိုင် လုပ်သလဲ” ဟူသော အတွေးက ဘယ်သူ့ကို မေးရမှန်းမသိအောင် ဖြစ်နေပါသည်။ အမှတ်မထင် မန္တလေးမြို့ “နိုင်ငံတော် ပရိယတ္တိသာသန့တက္ကသိုလ်” သို့ ရောက်သွားပြီး ကထိကဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တအာသဘ(တက္ကသိုလ်သောတုဇန-မဟာဓမ္မာစရိယ)အား ကန်တော့နေစဉ် ဆရာတော်က “ပန်းဒကာ ဒါ-တက္ကသိုလ်တေဇာလင်းပဲ” ဟု မိတ်ဆက်ပေးသဖြင့် သိခွင့်ရသောအခါ “ဪ...တက္ကသိုလ်တေဇာလင်းဆိုတာ ဘယ်သူများလဲမှတ်တယ်။ လက်စသတ်တော့ ပညာတတ် ရဟန်းတော်တစ်ပါးပါလား” ဟု စဉ်းစားရင်း “အရှင်တေဇနိယ” ဟူသော “တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း” ကို ပို၍ပို၍ ကြည့်ညိုမိပါတော့သည်။

စာရေးသူသည် ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်နှင့် သိက္ခာမီးရင်းနှီးသော အခါ စာရေးပုံ၊ တွေးပုံ၊ အချက်အလက်ရှာပုံ၊ တင်ပြပုံ စသည်များကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးဖလှယ်ဖြစ်သည်။ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စာရေးသူအရေးအသားများ ပို၍တောက်ပြောင်လာသည်ဟု ခံယူထားသည်။

စာရေးသူသည် ရေးသားမှုအပြင် ဟောပြောပြသမှုဖြင့်ပါ သာသနာပြုလိုသောကြောင့် ဟောပြောပြသမှုကိုပါ လေ့လာဖြစ်သည်။ “နုခေါအာနန္ဒ သုကရံ ပရေသံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ၊ အာနန္ဒာ-သူတစ်ပါးတို့အား နားလည်အောင် တရားဟောပြောပြသဖို့ ရန် မလွယ်ကူ” ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓစကားကို အမှတ်ရမိသည်။ ဟောပြောပြသမှုသည်လည်း ခက်ခဲသိမ်မွေ့သော

ကွက်ကျားရွာခဲသော ခေမ္မာရေစက်များ

၈

ပညာရပ်တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ “လွယ်မယောင်နှင့်ခက်၊ တိမ်မယောင်နှင့် နက်” သော အတတ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် “တကယ်ဖြစ်ချင် တကယ်လုပ် အဟုတ်ဖြစ်” သော ပညာရပ်လည်းဖြစ်သည်။

- (၁) လုပ်လျှင်ဖြစ်ရမည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချထားသော စိတ်ရှိမှု။
 - (၂) စေ့စပ်သေချာစွာ ပြုလုပ်မှု။
 - (၃) ရိုးသားစွာ ယုံကြည်ခြင်းရှိမှု။
 - (၄) ဗဟုသုတ နှံ့စပ်ပြည့်စုံမှု။
 - (၅) ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းကြွယ်ဝမှု။
 - (၆) လက်တွေ့ဟောပြောမှုဟူသော အချက်များနှင့် ပြည့်စုံသူသည် အဟောအပြောကောင်းသူ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ပညာရှင်များက ညွှန်ပြကြ သည်။
- ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာကြီး ရပ်ဖ်ဝေါလ်ဒိုအီမာဆန် (Ralph Waldo Emerson) က "The eloquent man is one who is drunk with a certain belief" စကားပြောကောင်းသူဆိုသည်မှာ သေချာခိုင်မာသော ယုံကြည်ချက်တွင် ထုံယစ်နေသူပင်ဖြစ်သည်” ဟု ပြောခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ယုံကြည်ချက်ခိုင်မာအောင်နှင့် အောင်စိတ်မွှေးမြှူနိုင်အောင် ကြိုတင်လေ့လာခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရန်လိုသည်။ မိမိ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များ ခိုင်မာအောင်စဉ်းစားရသည်။ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် သုံးသပ်ရသည်။ ထို့နောက် တစ်ဦးစနစ်ဦးစရေ့မှာ ပြောကြည့်ရသည်။ ယင်းသို့ ပြောရာ၌ အသံကြည်ရမည်။ မြည်ရမည်။ ဝိသရမည်။ ထို့ပြင် အသံကို အဖိအဖော့၊ အနိမ့်အမြင့် အတိုးအကျယ် အတိုအရှည်လည်း ပြုလုပ်တတ်ရမည်။

စာရေးသူသည် ဟောပြောမှုတွင်ထူးချွန်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို စိတ်ဝင်စားသည်။ ပိဋကတ်စာပေ၌ ထူးချွန်ဘွဲ့ (ဇတဒဂ်) ပေးရာတွင် ဟောပြောမှုနှင့် ပတ်သက်သောဘွဲ့ က အများဆုံးဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို အကျဉ်းမျှပြဆိုပါ

ဓမ္မနိဗ္ဗိတိ

မည်။ လက္ခဏာဘဒ္ဒိယ မထေရ်သည် ချိုမြိန်သောအသံဖြင့် ဟောပြောသူ တို့တွင် အထူးချွန်ဆုံး (မဇ္ဈိမသရဇတဒဂ်) ဘွဲ့ရသည်။

ပိဏ္ဏောလ ဘာရဒ္ဒါဇ မထေရ်သည် “မဂ်ဖြစ်စေ၊ ဖိုလ်ဖြစ်စေ၊ ယုံ မှားသံသယရှိသူသည် ငါ့ကိုမေးလော့”ဟု ရဲရင့်သောအသံဖြင့် ကြွေးကြော်ကာ လှည့်လည်လျှက် ဟောပြောနိုင်သူတို့တွင် အထူးချွန်ဆုံး (သီဟနာဒိကဇတဒဂ်)ဘွဲ့ရသူဖြစ်သည်။

မန္တာဏီ၏သား အရှင်ပုဏ္ဏသည် ရဟန်းတော်များကို ကထာဝတ္ထုဆယ်ပါးဖြင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့အောင် ဟောပြောနိုင်ခြင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်ပါးနှင့် ပတ်သက်၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာမေးသမျှကို ရထားခုနစ်တန် ဥပမာဖြင့် ဖြေကြားနိုင်ခြင်းကြောင့် ဓမ္မကထိက ဇတဒဂ်ဘွဲ့ရသူဖြစ်သည်။

မဟာကစ္ဆာနမထေရ်သည် မဓုပိဏ္ဍိကသုတ်၊ ကစ္ဆာနပေယျာလသုတ်၊ ပါရာယနသုတ်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ အကျဉ်းကို အကျယ်ဖွင့်ဆိုပြောရာ၌ အထူးချွန်ဆုံးဘွဲ့ရသည်။

သောဏကုဋိကဏ္ဍမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဂန္ဓကုဋီတစ်ခုတည်း၌နေ၍ မြတ်စွာဘုရားအား အရှင်မဟာကစ္ဆာနသံဃာ သင်ယူခဲ့သော သုတ္တနိပါတ်လော အဋ္ဌကနိပါတ်ကို ကြည်လင်သောအသံဖြင့် လျှောက်ထားသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓက သာဓုခေါ်၍ ချီးကျူးသည်။ ကြည်လင်သောအသံဖြင့် ဟောပြောသူတွင် အထူးချွန်ဆုံး(ကလျာဏ ဝါက္ကရဏ ဇတဒဂ်)ဘွဲ့ရသူဖြစ်သည်။

အရှင်ကုမာရကဿပသည် ပရိသတ်တစ်ဦးဖြစ်စေ၊ နှစ်ဦးဖြစ်စေ၊ နည်းသည်ဖြစ်စေ များသည်ဖြစ်စေ ဟောပြောရာ၌ ဥပမာအမျိုးမျိုး အကြောင်းအရာ အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာ ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် ဟောပြောလေ့ရှိသည်။ မှားယွင်းသောအယူရှိသည့် ပါယာသိ မြို့စားကို တမလွန်ဘဝနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပုစ္ဆာတစ်ဆယ့်ငါးချက် ဥပမာ တစ်ဆယ့်

ကုတိကျားရွာခဲသော ဓမ္မမိုးရေစက်များ

ငါးမျိုးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာ အမြင်မှန်ရလာအောင် ဟောပြောနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် ပြောဟောတတ်မှု၌ အထူးချွန်ဆုံး (စိတ္တကထိက ဇတဒဂ်)ဘွဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

အရှင်နန္ဒကသည် ဘိက္ခုနောဝါဒကဘွဲ့၊ အရှင်မဟာကပ္ပိနသည် ဘိက္ခုသြဝါဒဘွဲ့၊ အရှင်ဝီရိသသည် ပဋိဘာနဝန္တဘွဲ့၊ အရှင်မဓမ္မဒိန္နသည် ဓမ္မကထိကဘွဲ့၊ စိတ္တသူကြွယ်သည် ဓမ္မကထိကဘွဲ့ရရှိသည်။ ယင်းတို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဟောပြောမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ထူးချွန်ဘွဲ့ပေးရာ၌ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးမတူညီချေ။ ၎င်းတို့၏ စွမ်းရည်ပေါ်မူတည်ကာ ထူးချွန်ဘွဲ့ ကွာခြားသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဟောပြောခြင်းသည် “ကျွမ်းကျင်ရာလိမ္မာ”ကာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတူညီနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ လေ့ကျင့်ပါများရာသာသွားမည်။ သို့အတွက် အဟောအပြောကောင်းလိုသူသည် လေ့ကျင့်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

မြန်မာပြည်၌ ဟောပြောမှုနှင့်ပတ်သက်၍ စာရေးသူ စံထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အနီးစခန်းဆရာတော်၊ ကြာနီကန်ဆရာတော်၊ လယ်တီ ဦးဝိလာသ၊ သီတဂူအရှင်ဉာဏိဿရ၊ ဆရာကြီး ဦးလှသိန်း၊ ပခုက္ကူဦးကြင်ရွှေ၊ စာပေလူကြမ်းမင်းသား အောင်သင်း စသူတို့ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက် ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင့်သည်လည်းပါသည်။ သူသည် အကြောင်း အရာတစ်ခုကို ဥပမာများစွာ သာဓကအဖုံဖုံ အချက်အလက်အစုံစုံဖြင့် နားထောင်သူ၏ စိတ်မျက်စိထဲ ကွင်းကနဲ၊ ကွက်ကနဲ မြင်လာအောင် ပြောနိုင်သည်။ စကားဝိုင်းကို ဦးဆောင်နိုင်၍ သူတစ်ပါးစိတ်ကို ညှို့ယူဖမ်းစားနိုင်စွမ်း ရှိသူဖြစ်သည်။ မမောမပန်းဘဲ စကားများများပြောနိုင်သူဖြစ်သည်။ စကားပြောကောင်းသော်လည်း အကောင်းဆုံးတော့မဟုတ်။ တစ်ချို့ ခူးတိုက်စကားဝိုင်းဝယ် သူများပြောတာကို ပြီးဆုံးအောင်နားမထောင်ဘဲ သိနေသည့်သဘောဖြင့် ကြားဖြတ်ပြောခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ စိတ်ရှည်သည်းခံပြီး နားထောင်စွမ်းအားရှိခြင်း

သည်လည်း စကားပြောကောင်းခြင်း အင်္ဂါရပ်တစ်ရပ်ပင် မဟုတ်ပါလော။

စာရေးသူသည် ပန်းဒကာကိုတင်မြှင့်နှင့် သိကျွမ်းရသောကြောင့် တစ်နှယ်ငင် တစ်စင်ပါကာ သန်းလှိုင်(မန်းရထား)၊ ထီလာသန်းနိုင်၊ တင်နှမ်းလွင်စသော စာရေးဆရာများနှင့်ပါ ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏ ပင့် လျှောက်မှုကြောင့် မြစ်ကြီးနားမြို့သို့ ၂၀၀၂-ခုနှစ်က မန္တလေးမြို့ နိုင်ငံတော် ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်၊ ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ မြန်မာစာပေ ဌာန၊ ကထိကဌာနမှူး ဘဒ္ဒန္တအာသဘ(တက္ကသိုလ် သောတုဇန-မဟာ ဓမ္မာစရိယ)နှင့် ပထမအကြိမ်ရောက်ဖူးသည်။ ကချင်ပြည်နယ် ထေရဝါဒ သာသနာပြုဗဟိုကျောင်းမှာ တည်းခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က လေ့လာရေး သက်သက်မှုဖြစ်သောကြောင့် မြစ်ကြီးနားမြို့ပေါ်နှင့် မြစ်ဆုံတို့ကို ပန်းဒကာ ကိုတင်မြှင့်တို့က အနဲ့လိုက်ပို့သည်။ လိုလေးသေးမရှိ ကူညီ ဆောင်ရွက် ပေးကြသည်။ သာဓုခေါ်မိပါ၏။ ဒဠိမိတ္တပီသကြပါ၏။

ယင်းအကြောင်းကို စာရေးသူ၏ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ် တတိယ အုပ်ဖြစ်သော “ဓမ္မမြင့်မိုရ်ထိပ်မှ ရသမှန်ကူကွက်များ” စာအုပ်တွင် “ဝိသာခါ လိုမိန်းမမြတ် ဥတ္တိယလိုသူတော်စင်များ”ဟု ဆောင်းပါးရေးကာ မှတ်တမ်း ပြုခဲ့သည်။

၁၃၆၈-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လက မြစ်ကြီးနားမြို့သို့ အရှင်သူရိယ (MA.Buddhism)နှင့်အတူ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ရောက်ခဲ့သည်။ ဓမ္မ ဇူတ ခရီးဖြစ်သည်။ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးသင်တန်းကျောင်းမှာ တည်းခို ခဲ့သည်။ လူငယ်လေးများနှင့် ဘာသာ၊ သာသနာ၊ စာပေနှင့် ပတ်သက် ကာ တိုင်ပင်ဖြစ်သည်။ အကြံဉာဏ်ပေးကာ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ စာရေး ဆရာများဖြစ်သည့် ပန်းဒကာ ကိုတင်မြှင့်၊ ထီလာသန်းနိုင်၊ တင်နှမ်းလွင် စသူတို့နှင့် စာပေရေးရာများ ဆွေးနွေးဖြစ်သည်။ ရွှေဆိုင် ရွှေပန်းတိမ် မိသားစုနှင့် စာရေးဆရာများက မေခ၊ မလိခမြစ်ဆုံ ဝိုင်းမော်ရှိ ဝါရှောင်

ဆည်စသည့် ဗဟုသုတ ဖြစ်ဖွယ်ရာများသို့ လိုက်ပို့ကြသည်။ ဝန်းသို့ ကျောင်းတိုက် သမိဒ္ဓေါဒယ သီလရှင်စာသင်တိုက်စသည့် မြို့ပေါ်ရှိ သာသနိက အဆောက်အဦများသို့လည်း လိုက်ပြကြသည်။

သမိဒ္ဓေါဒယသီလရှင်စာသင်တိုက် ပဓာနဆရာကြီး ဒေါ် ဉာဏေသီနှင့်လည်း သာသနာပြုပုံများ ဖလှယ်ဖြစ်သည်။ သာသနာ့ ဗိမာန်မှာ စာရေးသူက “မြတ်ဗုဒ္ဓရွှေတရား”ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဓမ္မဂုဏ်ရည်များ ဟောပြော၍ အရှင်သူရိယက “လူတိုင်းအတွက် မြတ်ဗုဒ္ဓ”ခေါင်းစဉ်ဖြင့် သိင်္ဂါလောဝါဒ သုတ်ကို အခြေခံကာ လူ့ကျင့်ဝတ်များကို ဟောပြောသည်။ ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီး သင်တန်းကျောင်းရှိ သံဃာတော်များအား “စကားပြောနည်း တရား ဟောနည်း” ပို့ချပေးခဲ့သည်။ ၎င်းကျောင်းဝိုင်းထဲရှိ “ပါရမီဦး” ဘာသာစုံ သင်တန်း၌ ၈-တန်း၊ ၉-တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်သင်တန်းသူ သင်တန်း သား တစ်ရာကျော်တို့အား “ဘဝနှင့်အလှ” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဘဝအလှ ဆင်နိုင့် ကြောင်းနည်းများကို သင်ပြပေးခဲ့သည်။

၁၃၆၈-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့တွင် မြစ်ကြီးနားသို့ ရောက်ခိုက် မြစ်ကြီးနား၊ ရှမ်းကျောင်းမှာကျင်းပသည့် ပန်းဒကာ ကိုတင်မြှင့် ၏ “ဝါဒဓမ္မစစ်တမ်း” ဟောပြောပွဲကို တက်ရောက်နားထောင် လေ့လာခွင့် ထူးထူးခြားခြားရခဲ့သည်။ ခူးတိုက် ဆွေးနွေးပွဲများတွင် အကြောင်းအရာတစ်ခု ကို အာဂမ၊ သဘာဝယုတ္တိခိုင်ခိုင်၊ ဥပမာ ဥပမေယျစုံစုံဖြင့် သူတစ်ပါး၏ စိတ်မျက်စိထဲဝယ် ကွင်းခနဲ ကွက်ခနဲ မြင်ယောင်လာအောင် အသံ အနိမ့် အမြင့် လေယူလေသိမ်း အတက်အကျ၊ အတိုအရှည် ဟန်ပန်မူရာ အကွက် ကျကျ စကားလုံးလှလှ ဟောပြောတတ်သူ ဦးဆောင်နိုင်သော အရည်အချင်း ရှိသူဟု ပန်းဒကာကိုတင်မြှင့်ကို မှတ်ယူထားသည်မှာကြာပြီ။ ယခုကဲ့သို့ ရာပေါင်းများစွာသော ပရိသတ်အား စတိတ်ခုံပေါ်မှ တစ်ဦးတည်းဟောပြော နေသည်ကို တစ်ဆင့်ကြားသာ သိနေရ၏။ ကိုယ်တွေ့မြင်ဖူး။ နားမထောင်

ဖူးချေ။ ယခုတော့ ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ နားထောင်ဖူးပြီ။

ပန်းဒကာကိုတင်မြင်သည် ရှေးဦးစွာ တစ်နာရီခန့် ဟောပြောပြီး မေးခွန်းများမေးနိုင်ရန် ဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့် ခေတ္တနားသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် မေးခွန်းများကို လက်တမ်းဖြေပြသည်။ မေးလိုက်သည့် မေးခွန်းများက လည်း အံ့ဩစရာကောင်းလှ၏။ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထဖွယ်ပင်။ နက်နဲ လှ၏။ ကြောက်နူးတုန်ကာ ချွေးဖြိုင်ဖြိုင်ကျဖွယ်ပင်။ တော်တန် ဗဟုသုတ ရှိရှိနှင့် မဖြေဆိုနိုင်။ သို့သော် ကြွယ်ဝသော ဗဟုသုတရှိသော ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင်ကား မေးခွန်းရှင်များ အမြင်လင်းသွားအောင် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာစွာ နှုတ်စွမ်းပြ ဖြေဆိုနိုင်သည်။ မြစ်ကြီးနားမြို့မှာ အထူးထင်ရှားနေသော “ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ” ချေးညှော်များကို ဗုဒ္ဓ၏ စစ်မှန်သော ဓမ္မရေစင်ဖြင့် တစ်လွှာ ခြင်း၊ တစ်လွှာခြင်း၊ တစ်ထပ်ခြင်း တစ်ထပ်ခြင်း အရစ်အရစ် ကွာကျသွား အောင် ပွတ်တိုက် ဆေးကြောပြသွားသည်မှာ အံ့ဩဖွယ်ပင် ရှိလှသည်။ ပရိသတ်များ ကျေနပ်နှစ်ခြိုက်ကြောင်းကို သူတို့၏ မျက်နှာ အမူအရာကို ကြည့်ကာသိရသည်။ သူတို့သည် မျက်နှာတပြုံးပြုံး၊ ခေါင်းတညိတ်ညိတ် ဖြင့် ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ခံယူသွားကြသည်။ ဝမ်းမြောက် ဂုဏ်ယူမိသည်။

ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းမှာ လယ်တီဆရာတော်ဟုထင်ရှားကျော်ကြားမည့် ဒီပနီဆရာတော်လောင်းလျာ အရှင်ဉာဏဓဇသည် မန္တလေးမြို့၌နေစဉ် ပညာရှင်ယောမင်းကြီး ဦးဖိုးလှိုင်၊ မြန်မာပညာရှိဦးမှတ်စသည့် လူဝတ် ကြောင်များထံ နည်းခံသင်ယူခဲ့သကဲ့သို့ စာရေးသူလည်း ပညာနှင့်ပတ် သက်လျှင် မည်သူ့ထံဖြစ်ဖြစ် ရနိုင်ရာမှ သင်ယူနည်းခံလေ့ရှိသည်။ ယခု လည်း ပန်းဒကာကိုတင်မြင်၏ ဟောပြောပွဲသို့ တက်ရောက်ကာ အားပေး ရင်း ဟောပြောပုံ၊ ဖြေရှင်းပုံများကို နည်းယူခဲ့သည်။ ယင်းအတွေ့အကြုံ ကြောင့် စာရေးသူသည် ၁၃၆၈-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလက ကလေးမြို့ နေသာ ပညာဒါန သင်တန်းကျောင်း (၈၊၉၊၁၀)တန်းကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူသုံး

ရာကျော်တို့အား ဟောပြောပွဲတွင် မေးခွန်း ၇၀ ကို ကလေးတို့နားနှင့် ဆီလျော်အောင်ဖြေပြနိုင်ခဲ့သည်။ ကျေးဇူးကြီးပါ၏။ ပညာကိုရနိုင်ရာမှ ယူ ထားသင့်သည်သာ။

၁၃၆၈-ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း ၁၄ ရက်နေ့ညက မုံရွာခရိုင်၊ ပုလဲ မြို့နယ်၊ ယင်းမာပင်မြို့၊ ရတနာအောင်မြေ မန်ဘုရားကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ မန်ဘုရားကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာစက္ကဦးဆောင်သော ဆရာထိန် (အ.ထ.က) မောင်သန်းထိုက်အောင်၊ စာရေးဆရာမောင်ပေစသော လူငယ် များစုစည်းကျင်းပသည့် “အမေနေ့” အထိမ်းအမှတ် ပထမအကြိမ် သက်ကြီး ပူဇော်ပွဲတွင် စာရေးသူက “လမ်းပျောက်လို့ ပြန်လျှောက်လာသော်လည်း” ခေါင်းစဉ် ပန်းဒကာကိုတင်မြင်က “သမုဒ္ဒရာကို ရေကာတာလုပ်လျှင်ဖြင့်” ခေါင်းစဉ်တို့ဖြင့် မိဘဂုဏ်ရည်များကို မိမိတို့၏ ဘဝနှင့်ယှဉ်ကာ ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် ဟောပြောခဲ့သည်။ ယင်းပွဲသည် စာရေးသူနှင့် ပန်းဒကာကိုတင်မြင် တို့ အတူတူတွဲကာ ပထမဆုံးအကြိမ် ဟောပြောပွဲဖြစ်သည်။

ယင်းမာပင်မြို့သည် မန္တလေး ရန်ကုန်မှ နာမည်ကြီးစာရေးဆရာ များဖိတ်၍ နှစ်စဉ်စာပေဟောပြောပွဲကျင်းပသော မြို့ဖြစ်သည်။ စာပေပါးဝနေ ကြသူများဖြစ်သည်။ “စိမ်းလန်းသစ်ပင် စာကြည့်တိုက်” “ပညာအလင်းရောင် စာကြည့်တိုက်များ” ရှိသော မြို့လည်းဖြစ်သည်။

ဇောတိက အုတ်ကျောင်း၊ ရေဝန်ကျောင်း၊ ရတနာအောင်မြေ ကျောင်း၊ သီးပင်ကျောင်း၊ တောရကျောင်း၊ ရွှေပေါက်ပင်ကျောင်း၊ မိုးကုတ် ဝိပဿနာကျောင်းစသော သာသနိကအဆောက်အဦးတို့ဖြင့် သာသနာထွန်း ကား၍ စာပေရပ်ဝန်း ကျယ်ပြန့်သောနေရာလည်းဖြစ်သည်။ ပေါ့ပေါ့တန် တန် ဟောပြော၍ရသောဌာနမဟုတ်။ သို့အတွက် နှစ်ဦးသားတိုင်ပင်ကာ စေတနာ၊ မေတ္တာ အပြည့်ထည့်ပြီး အချက်အလက်စုံစုံ၊ ပညာသားပါပါ၊ ပရိယာယ်ကြွယ်ကြွယ်၊ နည်းဗျူဟာအသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် အားပါးတရ ဟော

ပြောခဲ့ကြသည်။ ပရိသတ်များလက်ခံကြ၏။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်လာကြ၏။ ကြည်နူးကျေနပ်မှုများ ပွင့်ထွက်ကာ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ပြောပြကြ၏။ ဟောပြောရကျိုးနပ်၏။ ပင်ပန်းမှုများ ခဏချင်းပြေပျောက်သွား၏။

စာရေးသူတို့ ယခုလိုတွဲ၍ဟောပြောခြင်းသည် အချင်းချင်း အပေးအယူလုပ်နိုင်စွမ်းရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ငါတကော လုပ်တတ်လျှင် တွဲ၍ မဖြစ်။ ပွဲဖြစ်အောင် စီစဉ်သူများလည်း ပင်ပန်းရကျိုးနပ်မည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ပွဲစီစဉ်သူများလည်း မျက်နှာလှအောင် ပရိသတ်လည်း ကျေနပ်ဝမ်း မြောက်ကျန်ရစ်အောင် စေတနာ၊ မေတ္တာဖြင့် အချင်းချင်း အပေးအယူတည့်တည့် ညှိနှိုင်းဟောပြောသင့်လှသည်။

စာရေးသူသည် ပုလဲဆရာတော်အရှင်ပညာဝံသနှင့်အတူ မန္တလေးမြို့၊ မဟာမင်းထင်တိုက်၊ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ မဂ္ဂင်ရိပ်သာကျောင်း စံချိန်သစ် သံဃာဝါသ အဆောင်ဝယ် ရှင်ရဟန်းများဟောနည်း ပြောနည်း တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်စေရန် ရည်ရွယ်လျက် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဉာဏ်တော်ကို ဦးထိပ်ထားကာ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ဟောနည်း ပြောနည်းသင်တန်း” ကို ရှင်ရဟန်းတို့အား ဝါတွင်းကာလတိုင်း ဗုဒ္ဓနည်းကျ ပို့ချသင်ပြပေးနေသည်။ ယခုနှစ်ဆိုလျှင် လေးနှစ်မြောက်ဖြစ်သည်။ ဥပုသ်နေ့မှတစ်ပါး အခြားနေ့များတွင် ညနေ ၃ နာရီမှ ၄ နာရီထိ နေ့စဉ် ပို့ချပေးသည်။ သင်တန်းသား ရှင်ရဟန်းသုံးရာကျော်ရှိသည်။

မြစ်ကြီးနားမြို့မှ မန္တလေးမြို့သို့ စာပေကိစ္စဖြင့် ခေတ္တရောက်လာသော ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်ကို ၈.၉.၂၀၀၇ နေ့က စာရေးသူအချိန်တွင် အစားထိုးကာ “ဓမ္မကထိကဖြစ်လိုလျှင်” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဓမ္မကထိကဖြစ်နိုင်ကြောင်း အချက်အလက်များကို စာရေးသူက အကြံပြုလျှောက်ထားခိုင်းသည်။ ယင်းပွဲ၌ စာရေးသူက ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင့်ကို မန္တလေးသံဃာများ

နှင့် မိတ်ဆက်စကား ပြောပေးသည်။

ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်သည် ဓမ္မကထိကအကျော် အနီးစခန်း ဆရာတော်ထံ၌ ဓမ္မကထိကဖြစ်နိုင်နည်းများကို သင်ယူခဲ့သူဖြစ်သည်။ ကချင်ပြည်နယ် သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေး ဦးစီးဌာနတွင် လူ သာသနာပြုအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသူလည်း ဖြစ်သည်။ မန္တလေးအခေါ် “နိဗ္ဗာန်ဆော်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည့် “ပန်းဒကာ” အလုပ်ကို လက်တွေ့လုပ်နေသူလည်း ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်းမြို့ ဘောဂဝတီကျောင်း၌ သူ့ဦးပဋ္ဌင်းထံလာစဉ် စာရေးသူအား ဓမ္မကထိကလုပ်နည်းများ အသံထားပုံများ ပြောပြဖူးသူလည်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် သူ၏အရည်အချင်းကိုသိနေသူ စာရေးသူက သင်တန်းသား ရှင်ရဟန်းများ ဟောပြောနည်းနှင့်ပတ်သက်၍ အထွေထွေ ဗဟုသုတရရှိစေရန်နှင့် မန္တလေးသံဃာနှင့် ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်စေရန် ရည်ရွယ်ကာ ဓမ္မကထိကဖြစ်နိုင်ကြောင်း အချက်အလက်များကို လျှောက်ထားခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ဓမ္မကထိကဖြစ်နိုင်ကြောင်း ၁၅ ချက်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှင်းပြလျှောက်ထားသွားသည်။ သင်တန်းသား ရှင်ရဟန်းများ ဝမ်းမြောက်ကျေနပ်ကြသည်။ ယင်းလျှောက်ထားချက်များကို သင်တန်းတွင်မပါသည့် ရှင်ရဟန်းများသိရှိလိုက်နာကာ ဓမ္မကထိကအကျော်အမော် ဖြစ်စေလိုသဖြင့် ဆောင်းပါးရေးရန် စာရေးသူကတိုက်တွန်းရသည်။ စိန္တာမဏိမဂ္ဂဇင်းများမှာရေးမည်ဟု ဝန်ခံသွားသည်။ သာဓုခေါ်ပါ၏။

ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်သည် ငယ်စဉ်က အမရပူရမြို့ (တောင်မြို့) မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် ဘာသာဋီကာဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသထံတွင် ခိုလှုံကာ ပိဋကတ်စာပေများကို သင်ယူခဲ့သည်။ သာမဏေကျော်စာမေးပွဲများ အစိုးရဓမ္မစာရိယ စာမေးပွဲများကို ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သည်။ မူလဗီဇဓာတ်ခံကြောင့် ကျမ်းပြုအကျော် ဘာသာဋီကာဆရာတော်စတိုင်ကို အရယူ

ဓမ္မစိစဉ်

နိုင်ခဲ့သည်။ “တစ်ဘဝသံသရာ” စသော ကျမ်းစာများကို အချောကူးပေး ခွင့်ရသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စာကိုအထားအသိုမှန်စွာ သေသေသပ်သပ် လှလှ ပပ ရေးတတ်သူဖြစ်နေသည်။ မဂ္ဂဇင်းအသီးသီးမှာ ဓမ္မဆောင်းပါး များကို “မဂ္ဂဇင်းတိုင်းမှာသူ့မျက်နှာ” ဆိုရလောက်အောင် စာရေးသွက်သူ ဖြစ်သည်။ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်ရော လုံးချင်းများပါ ထုတ်ဝေနေသူ ဖြစ် သည်။

- ၁။ မြန်မာမှုအမွေ
- ၂။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အိမ်တွင်းရေးပြဿနာများ
- ၃။ ဘာသာသွေးနွေးပါစေ
- ၄။ စံထားထိုက်သူတို့၏ စံတော်ဝင်စကားများ
- ၅။ ဗုဒ္ဓဘာသာအရေး ဓမ္မဒဿနအတွေးအမြင်များ
- ၆။ လူနှင့်ဘာသာတရား ဘာသာတရားနှင့်လူ
- ၇။ ပြဿဒါးလိုလူသားများ
- ၈။ သွေးကပြောသောစကားများ
- ၉။ အပေးအယူ
- ၁၀။ ကလေးသူငယ် သိမှတ်ဖွယ်
- ၁၁။ အိမ်ကြီးရှင်များကြားပါစေ-

စသောစာအုပ်များ ထုတ်ဝေပြီးသူဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အနက် ဗုဒ္ဓ ဘာသာအရေး ဓမ္မဒဿနအတွေးအမြင်များ စာအုပ်သည် ဓမ္မဗိမာန် စာပေ ပထမဆုရစာအုပ်ဖြစ်သည်။ အတွေးရဲ့ အရေးသွက်သော စာအုပ် ဖြစ် သည်။ အမြင်စူးရှ၍ စာဖတ်သူကို ဖမ်းစားနိုင်ဆုံးစာအုပ်ဖြစ်သည်။ စာရေး သူသည် ပန်းဒကာကိုတင်မြှင့်၏စာများကို မလွတ်တမ်းဖတ်သော်လည်း ပေါင်းချုပ်နှင့်လုံးချင်းစာအုပ်များကို တစ်ထိုင်တည်းပြီးအောင်ဖတ်ဖြစ်တာ ရှားသည်။ မဂ္ဂဇင်းမှာပါစဉ်က ဖတ်ပြီးသောကြောင့်လည်းဖြစ်သည်။

ကွက်ကျားရွာခဲသော ဓမ္မမိုးရေစက်များ

အေးအေးဆေးဆေး တစ်မိမိမိတွေး၍ တစ်ပုဒ်ခြင်း တစ်ပုဒ်ခြင်းပြီး အောင်သာ ဖတ်လေ့ရှိသောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် “ဗုဒ္ဓဘာသာအရေး ဓမ္မ ဒဿနအတွေးအမြင်များ” စာအုပ်ကိုတော့ တစ်ခါတည်းပြီးအောင် ဖတ်ဖြစ် သွားသည်။ မိမိကိုယ်ကိုမိမိလည်း အံ့ဩမိသည်။ စာ၏ဆွဲဆောင်မှုနောက် တကောက်ကောက်ပါသွားတာ သတိမထားလိုက်မိ။ ညှို့ငင်ဖမ်းစား အားပြင်းလွန်းစွာ။

စာရေးသူသည် ထိုစဉ်က ဆရာမတစ်ဦး၏ မဟာသုတေသန (M.Res) ဘွဲ့အတွက် ရေးနေသော “ထေရဝါဒနှင့် မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာချက်” ကျမ်းကို ကူညီပေးနေခိုက်ဖြစ်သည်။ စိတ်ပန်း၍ ခန္ဓာ ကိုယ်နှွမ်းနေသောကြောင့် “ခဏအပန်းဖြေမည်” ဟု စိတ်ကူးကာအနားယူရင်း ဖတ်ဖြစ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ပန်းဒကာစာအုပ်သည် စာရေးသူအတွက် အကြောင်းအရာမဆန်းသစ်သော်လည်း အရေးအသားနှင့် ဥပမာဟပ်ကာ တင်ပြပုံများက ဆွဲဆောင်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မဗိမာန်စာပေ ပထမဆုရရှိခြင်းအတွက် မအံ့ဩတော့။ ရသင့်ရထိုက်သော အရည်အသွေး ပြည့်ဝနေသောကြောင့်သာရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်မိသည်။ သူ့ကိုဂုဏ် ယူကာ ချီးကျူးစကား ဝမ်းမြောက်လိုက်လဲ့စွာ ပြောဖြစ်ပါသည်။ ပန်းဒကာ ရှေ့မှာသာမဟုတ် သန်းလှိုင်(မန်းရထား)၊ စန်းစန်း (မိုးမခ) စသော စာရေး ဆရာများရှေ့မှာလည်း တဖွဖွပြောဖြစ်သည်။

စာရေးသူနှင့် ပန်းဒကာကိုတင်မြှင့်သည် ဒဠိမိတ္တများဖြစ်သော ကြောင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး စာပေရေးရာသာမက ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာပုံဖြစ်ဖြစ် အားမနာတမ်း ထောက်ပြ၊ ပြောပြသည်။ နေရာဝေးနေသော်လည်း မဂ္ဂဇင်း ပေါ်မှာ တစ်ဦးစာတစ်ဦး အမြဲစောင့်ဖတ် သုံးသပ်ဝေဖန် နှိုးနှောပြသည်။ တချို့လုံးချင်းများ၊ ပေါင်းချုပ်များ မထုတ်ဝေမီ အချင်းချင်း ဖလှယ်ဖတ်ကြ သည်။

စာရေးသူ၏ “ဝိသကျမ်းများလေ့လာခြင်း” ကျမ်းကို ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင့်အား ဖတ်ခိုင်းသလို သူ၏ “သွေးကပြောသော စကားများ” စာအုပ်ကိုလည်း စာရေးသူအားဖတ်စေသည်။ မှား၊ မှန်၊ ကောင်း၊ ညံ့၊ သင့်၊ မသင့် များကို ကြောင်းကျိုးပြကာ ပြတ်ပြတ်သားသား ဝေဖန်သည်။ ပြုပြင်ပေးသည်။ အချင်းချင်းနားလည်မှုရှိကာ လက်ခံရသည်။ ယင်းသည် စာရေးသူ တို့၏ သဘာဝများဖြစ်သည်။

ယခုလည်း “ကွက်ကျားရွာခဲသော ဓမ္မမိုးရေစက်များ” စာအုပ်ကို ပေးဖတ်စေသည်။ မြစ်ကြီးနားမှ ဖုန်းဖြင့် ဦးစွာအကြောင်းကြား၍ စာရေး ဆရာသန်းလှိုင်(မန်းရထား)အား ပေးလိုက်သည်။ စာရေးဆရာ သန်းလှိုင် (မန်းရထား)က သံတမန်လည်းဖြစ်သည်။ ပို့ဆောင်ပေးသူလည်း ဖြစ် သည်။ စာရေးသူ၏ “ဝိဘဇ္ဇဝါဒ” စာအုပ်တွင် အမှာစာရေးပေးသူလည်း ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာသန်းလှိုင် (မန်းရထား)လာပို့သော “ကွက်ကျားရွာခဲ သော ဓမ္မမိုးရေစက်များ” စာအုပ်ကိုဖတ်ကြည့်သည်။ အများအားဖြင့် “ဝါဒဓမ္မစစ်တမ်း” ဟောပြောပွဲများတွင် ပရိသတ်ကမေးသော မေးခွန်းများ ကို ဖြေပြထားချက်များဖြစ်နေသည်။ ဝါဒဓမ္မနှင့်ပတ်သက်၍ သိသင့်သိ ထိုက်သည်များကို အကိုးအကား၊ အထောက်အထားများဖြင့် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တင်ပြဖြေဆိုထားမှုများ တွေ့ရသည်။

စာမူပေးဖတ်ရုံမျှမက “စာမွန်ဦး” ပါရေးပေးရန် တောင်းဆို၏။ “အမှာစာ၊ စာမွန်ဦး၊ စာဂဟေ” စသည်ဖြင့် မည်သို့ခေါ်ခေါ် စာမူနှင့် ပတ် သက်၍ဖြစ်ဖြစ်၊ စာရေးသူနှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်ဖြစ် ပရိသတ်နှင့် မိတ်ဆက် သဘော ရေးပေးရခြင်းကား အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

စာရေးသူသည် မိမိစာအုပ်များအတွက် သူတစ်ပါးတို့ကို အမှာစာ ရေးခိုင်းလေ့ရှိသည်။ မိမိစာအုပ်များတွင် အမှာစာရေးသူသည် နာမည်ကြီး ခြင်း၊ မကြီးခြင်းက ပဓာနမဟုတ်။ ခင်မင်ရင်းနှီးမှုသာ အဓိကထားသည်။

မိမိနှင့်သိကျွမ်းရင်းနှီးသူများကိုသာ ရေးခိုင်းသည်။ မိမိကလည်း သူတစ်ပါး အားရေးပေးသည်။ “လှချင်သူများပန်ပါလေ” စာအုပ်တွင် ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင့်ကိုရေးခိုင်းသည်။ ရေးပေးပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ပါ၏။

အို...စာရှုသူဓမ္မအဆွေတော် လွှသွားသည် သစ်တုံးကိုဖြတ် တောက်ရာ၌ အလျားလိုက်သော်လည်းကောင်း အနံလိုက်သော် လည်း ကောင်း ပြတ်ပြတ်သတ်သတ် ဖြတ်ပိုင်းနိုင်သကဲ့သို့ တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း က သာသနာရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ စေတနာ ကလောင်လွှသွားဖြင့် ဖြတ်ပိုင်း ပြသထားသော အပိုင်းအစများကိုကြည့်ရှုကာ အင်အားမည်မျှ ပါသနည်း။ သာသနာအတွက် အကျိုးအမြတ်ထွက်နိုင်သော အရည်အချင်း အဘယ်မျှ ရှိသနည်းဟူသော မေးခွန်းများကို အပိုင်းအစများနှင့်တူသော ဆောင်းပါး တို့က သက်သေပြနေမည်ဖြစ်သောကြောင့် လေ့လာအကဲခတ် ကြည့်ပေးပါ ဦးဟုသာ တိုက်တွန်းလိုက်ရပါသတည်းဟု စာရေးသူ၏ “လှချင်သူများ ပန်ပါလေ” စာအုပ်တွင် ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်က ရေးခဲ့သကဲ့သို့ စာရေးသူက လည်း “ကွက်ကျားရွာခဲသော ဓမ္မမိုးရေစက်များ” တွင် ဝါဒဓမ္မနှင့်ပတ်သက် ၍ “ပန်းဒကာကိုတင်မြင့် မည်မျှပွင့်လင်းသည်။ မည်မျှရဲရင့်သည်။ မည်သို့ လေးနက်သည်။ မည်ပုံပီပြင်သည်” ဟု ဖော်ပြနေစရာလိုဟန် မထင်။ “ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုဝေဖန်အကဲခတ်ကြပါ” ဟုသာ တိုက်တွန်းလိုပါသည်။

အို...စာရှုသူ အသင်သည် ဓမ္မအမြင်ပီပြင်၍ ဓမ္မအလင်းပွင့်လင်း ကာ ဓမ္မရသခံစားပြီး ငြိမ်းချမ်းအေးမြမှုကို လျင်မြန်စွာရရှိနိုင်ပါစေဟု ဆန္ဒပြု လျက်။

တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း

ကွက်ကျားရွာခွဲသော ဓမ္မမိုးရေစက်များ အနုမောဒန ကထာ

ဤစာမူကို ကွန်ပျူတာစာစီနေ့စဉ် ၉. ၉. ၂၀၀၇နေ့က မိတ္ထီလာ တက္ကသိုလ်၊ အင်္ဂလိပ်စာဌာန 'မှ ဆရာမ ဒေါ်ကြူကြူစိန် (မကြူ-BA)နှင့် စာရေးသူတို့ စကားလက်ဆုံကျမိကြပါသည်။ ဆရာမက “သဘာဝမိုးသား ကွက်ကျားရွာရိုးထုံးစံရှိပေမယ့် ဓမ္မမိုးကတော့ ကွက်ကျားရွာရိုး ထုံးစံမရှိပါဘူး။ ဆရာကွက်ကျားမိုးဆိုတာ ဓမ္မမိုးမဖြစ်နိုင်ဘူးထင်တယ်” ဟူ၍ ပြောဆိုလာသဖြင့် စာရေးသူက..

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာမ၊ ဗုဒ္ဓက ဓမ္မမိုးကို တစ်ပြင်တည်းရွာချလိုက်တာပါပဲ။ သို့သော်လည်း ပေါက္ခရာသမီးလို စိုတဲ့သူစိုပြီး မစိုတဲ့သူကို မစိုပါဘူး(တရားရသူရပြီး၊ မရသူမရပါဘူး) ဒီခေါင်းစဉ်က ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကြည့်ပြီး ယူလိုက်တာပါ။ ကျွန်တော်တို့သဘာဝမှာ ဆရာရယ် ဒကာရယ်လို နှစ်မျိုးရှိတဲ့အနက် ဆရာက ပရိယတ္တိတာဝန်၊ ပဋိပတ္တိတာဝန်အပြင် ဟောရေး ပြောရေး တာဝန်တွေကိုပါ အမြဲထမ်းဆောင်ရပါတယ်။ မိုးမခေါင်ဘူးပေါ့ ဆရာမရယ်။

၂

ကွက်ကျားရွာခွဲသော ဓမ္မမိုးရေစက်များ

ကျွန်တော်တို့ လူပုဂ္ဂိုလ်(ဒကာ)ဆိုတာကတော့ ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်ပံ့တဲ့တာဝန်ကိုပဲ ထမ်းဆောင်ရပါတယ်။ ဟောဖို့ ပြောဖို့ တာဝန်ဆိုတာ တစ်နှစ်နေ့လို့ တစ်ခါတောင် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်မှ ရတောင့်ရဲရဲတာပါ။ ရပြန်တော့လည်း ခမ်းခမ်းနားနားမဟုတ်ပါဘူး။ ဒူးတိုက် ဆွေးနွေးတဲ့ စကားဝိုင်းသာသာလေးမို့ “ကွက်ကျားရွာခွဲသော ဓမ္မမိုးရေစက်များ” လို့ ခေါင်းစဉ်ယူလိုက်တာပါ။

ပြီးတော့ ကျွန်တော်ပြောချင်တာက ဘာသာခြား လူငယ်လေးတွေဟာ သူတို့ဘာသာကထုတ်ဝေတဲ့ စာအုပ်လေးတွေကို ဈေးပေါပေါနဲ့ ရောင်းပြီး တရားတောင် ထိုင်ဟောသွားလိုက်ကြပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဘာသာမှာ ရဟန်းသံဃာတော်များအနေနဲ့ တစ်အိမ်တက်ဆင်း အဲသလိုဟောဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ အဲဒီမလွယ်တဲ့တာဝန်ကို သာသနာက ထမင်းစားခဲ့ဖူးတဲ့ ကျွန်တော်က သာသနာအကြွေးဆပ်ဖို့ ယူလိုက်တာပါ။ ‘သူတို့တောင် လုပ်နိုင်ကြသေးရင် ငါတို့ရော ဘာလို့မလုပ်နိုင်ရမှာလဲ’ ဆို တဲ့အသိနဲ့ (တာဝန်သိသူမှာ တာဝန်ရှိတယ်ဆိုတဲ့အသိနဲ့) ဒီအလုပ်ကို လုပ်တာပါ။ ဒါတောင် အမြဲလုပ်ခွင့်ရသလားဆိုတော့ ‘ကွက်ကျား’ ပါပဲ ဆရာမရယ်။

ဒီကွက်ကျားလေးကိုတောင်မှ ‘ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်...ဆိုတာ သာမန်စာပေသမားတစ်ယောက်ပါ။ နက်နဲတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို မဖြေရှင်းနိုင်ပါဘူး’ လို့ ဆရာပိုင်းက ရှုတ်ချသလို၊ ‘ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်နဲ့ စကားပြောရတာ ဗဟုသုတရပါတယ်’လို့ ပြောတဲ့လူကိုတောင် ‘ကျုပ်တို့အဖွဲ့ကို မလာခဲ့ပါနဲ့တော့’ ဆိုပြီး နှင်ထုတ်သည်အထိ ဂုဏ်ပြုကြပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့သဘာဝမှာ ဖလားကိုင် ကြေးစည်ရိုက်ရတဲ့လုပ်ငန်းထက် နည်းနည်းပိုလာရင် ‘အမဲရိုးက ဟင်းအိုးမှအားမနာဘူး’လို့ မော်ကွန်းထိုးလိုက်ကြတာ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က ယဉ်ကျေးမှုကြီးပဲထင်ပါရဲ့ဗျာ။ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ ‘နာမည်ကျော်ချင်လို့ လုပ်နေတာပါ’တဲ့ ဆရာမ

ရယ် နာမည်ကျော်ဖို့ တစ်ခုတည်းနဲ့ ကတော့ မသာထည့်ဖို့ အခေါင်းရိုက် ရောင်းနေရင်လည်း နာမည်ကျော်ပါတယ်။ ဒီလောက် ဦးနှောက်စားတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်မနေတော့ပါဘူး ဟူ၍ ရှင်းပြလိုက်သောအခါ ဆရာမ ဒေါ်ကြူကြူစိန် စာရေးသူကို နားလည်သွားပါသည်။

ကိလေသာနှင့်ခန္ဓာရှိနေကြသော သတ္တဝါတို့သည် မည်သို့ သော လုပ်ငန်းစဉ်မျိုးကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြလင့်ကစား အမှားကင်း သောသူ မရှိနိုင်သကဲ့သို့ ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်းစသော လောက၏ဒဏ်ကိုလည်း ခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုထုဇဉ်၏သဘာဝကား ချီးမွမ်းခံရလျှင် ပြုံးပျော် ချင်ကြ သလောက်၊ တစ်ယောက်ယောက်ကများ ကဲ့ရဲ့စကားဆိုလာခဲ့သော် မျက်နှာတော် မသာယာနိုင်တော့ဘဲ ယိုင်လဲမတတ် တုန်လှုပ်သွားတတ်ကြ လေသည်။ အမှန်က အကောင်းကို မြိန်ယုက်စွာစားသုံးပြီးလျှင် မစင်ဖြစ် သွားသောအခါ မကောင်းသည့်ရန်ကို ကိုယ်တိုင်ခံယူရမည်သာ ဖြစ်သကဲ့ သို့ ချီးမွမ်းခံရလျှင် ကဲ့ရဲ့ခံရမည်မှာ ဧကန်မုချပင်ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူ၏အလုပ်ကား ဘာသာရေးပြဿနာကို တစ်အိမ် တက်ဆင်း လိုက်ရှာရသောအလုပ်ဖြစ်၍ ပြဿနာအပြင် ပြဿနာ၏ ဆန့် ကျင်ဘက် လာဘ်လာဘမြက်မြက်ကလေးများကိုလည်း ရရှိခံစားရပါ သည်။

မိုးကုတ်မြို့၊ ဓမ္မရုံသီကျောင်းတိုက်၊ နိုင်ငံကျော် ဓမ္မကထိက ဆရာ တော် အရှင်သုနန္ဒက ကျပ်တစ်သိန်း၊ မြစ်ကြီးနားမြို့ သမိဒ္ဓေါဒယ သီလရှင် စာသင်တိုက် ပဓာနနာယကဆရာကြီး ဒေါ်ဉာဏေသီက ကျပ် တစ်သိန်း၊ ယုဇနကွက်သစ်ရပ်နေ ဦးသောင်းဝင်း+ဒေါ်ကြူကြူ-မိသားစုတို့က ကျပ် တစ်သိန်း၊ အမှတ်(၉၅၂) အင်ဂျင်နီယာတပ်ခွဲ၊ တပ်စာရင်းရုံးမှ ယူအေကြီး ဦးမျိုးမြင့်ဝင်း+ဒေါ်ဝင်းသီဂီအောင် မိသားစုတို့က ကျပ်တစ်သိန်း၊ ဦး မောင်မောင်အောင်(ဗလမင်းထင်တံတား)+ဒေါ်စန္ဒာခင်မိသားစုတို့က ကျပ်

တစ်သိန်း၊ ရန်ကြီးအောင်ရပ်ကွက် ဦးမင်းနိုင်+ ဒေါ်လေးလေးမွန်(ရွှေစံအိမ် ရွှေဆိုင်) မိသားစုတို့က ကျပ်တစ်သိန်း၊ အမှတ်(၉၅၂) အင်ဂျင်နီယာတပ်ခွဲမှ အရာခံဗိုလ်သိန်းတန်+ ဒေါ်အေးအေးမြိုင် မိသားစုတို့က ကျပ်ငါးသောင်း၊ မြေမြင့်ရပ်ကွက်နေ မိုးကုတ်ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးအသင်း ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကို လေး-မိသားစုတို့က ကျပ်ငွေသုံးသောင်း၊ ရှိုင်းဟုတ် မေတ္တာမွန် မိသားစု တို့က ကျပ်ငွေတစ်သောင်း တပ်မှူးဗိုလ်မှူးမောင်ဝင်း+ဇနီး ဒေါ်သန်းသန်းချို မိသားစုတို့က ကျပ်ငွေသုံးသောင်း၊ ဦးကျော်ကျော် (ဆောက်လုပ်ရေး) မိသားစု ကျပ်ငွေသုံးသောင်း၊ ကိုမောင်ဦး+မရေးရေးငယ် (ခိုင်-ခန့်-မြ) ကွန်ကရစ်လုပ်ငန်း)မိသားစုတို့က ကျပ်ငွေငါးထောင်၊ စာရေးသူ၏ ကျန်းမာ ရေး အတွက် ဆေးဝါးများနှင့် အဝတ်အထည်၊ ထီး၊ ဖိနပ် စသည်တို့ကို အသုံးပြုပင် မကုန်နိုင်အောင် ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးကြသော မြတ်မွန်ဆေးရုံ/ ဆေးဆိုင်ပိုင်ရှင်-ဦးအောင်ကြီး+ဒေါ်မိုးစန္ဒာအောင် မိသားစုတို့၏ ကျေးဇူး ဂုဏ်တို့ကို စာပေရေးသားဟောပြောပို့ချခြင်း (အထူးသဖြင့် ဤစာအုပ်ကို ရေးသား၍) ကျေးဇူးဆပ်ပါ၏။ အမှာစာ ရေးသားချီးမြှင့် ပေးတော်မူသော ကျမ်းပြု၊ စာချ၊ ဓမ္မကထိကဆရာတော် အရှင်တေဇနိယ (တက္ကသိုလ် တေဇာ လင်း) နှင့် ဤစာအုပ်ကို ကွန်ပျူတာစာစီပေးသော သမီးငယ် ခင်မိုးမိုးသွင် (ခေတ်စံအိမ်-ကွန်ပျူတာ၊ ၃၂x ၃၃ လမ်း ကြား၊ လမ်း ၉၀၊ ဒေးဝန်းလမ်းမ ကြီး၊ မန္တလေး)တို့အား ကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက်ပါကြောင်း အနုမောဒနာ ကထာဖြင့် မော်ကွန်းတင်အပ်ပါသည်။

ပန်းဒကာကိုတင်မြှင့်

၁။ လူသားအရိယာ မိတ်ဆက်ခဏား

“ကြွရောက်လာကြတဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေများအားလုံး ရတနာသုံးပါး၏ ရုဏ်ကျေးဇူးအစွမ်းကြောင့် ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ...လို့ ဦးစွာပထမ မေတ္တာပို့သရင်း နှုတ်ခွန်းဆက်သလိုက်ပါတယ်။

ဒီနေ့...၁၃၆၈-ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့၊ နန်းကျွေ့ရပ်၊ မဟာစည် သာသနာရိပ်သာ၊ ဓမ္မရက္ခိတကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ပဓာနနာယက သက်တော် ၉၂ နှစ်ရှိ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနေမိန္ဒ ဦးစီးဖွင့်လှစ်တော်မူသော (၆)ကြိမ်မြောက် တရားစခန်းသိမ်းပွဲနှင့်အတူ “ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်ဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းဆွေးနွေးပွဲ” ကိုပါ ထည့်သွင်းထားတဲ့အတွက် ဖြစ်မြောက်အောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ကြသော “ဦးမောင်မောင်အောင်+ ဒေါ်စန္ဒာခင် (ဗလမင်းထင်)” မိသားစုတို့နှင့် တကွ ကျောင်းဂေါပက အဖွဲ့သူအဖွဲ့သားတို့အား ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်စကား ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။

ပထမပိုင်းမှာ “ယောဂီ ဒေါ်သီတာအေး” မေးမြန်းထားတဲ့

အကြောင်းအရာကို ကျွန်တော်ဆွေးနွေးတင်ပြပါမယ်။ ဒေါ်သီတာအေးက “ကျွန်မတို့ယောဂီများဟာ ရိပ်သာအသီးသီးမှာ တရားစခန်းဖွင့်တိုင်းလိုလို ဝင်ရောက်အားထုတ်ခဲ့ကြသော်လည်း တရားတော်ရဲ့ အကျိုးအာနိသင်ခံစားရမှုက အားနည်းနေပါတယ်။ ‘လူသားအရိယာ’ ဆိုတာ ယနေ့ခေတ်ထဲမှာ ဖြစ်ခွင့်ရှိပါသေးသလား” တဲ့။

ဒီမေးခွန်းနှင့်အတူ အခြားယောဂီတို့ရဲ့ မေးခွန်းတွေလည်း ရှိပါသေးတယ်။ ပထမပိုင်းပြီးတာနဲ့ ဒုတိယပိုင်းအချိန်မှာ ဆက်လက်ဆွေးနွေးတင်ပြပါမယ်။ အခု ပထမပိုင်းမှာ ဒေါ်သီတာအေးရဲ့ မေးခွန်းကို ဆွေးနွေးကြပါစို့...။

တရားတော်၏ အကျိုးအာနိသင်

ဒေါ်သီတာအေးမေးတဲ့ မေးခွန်းထဲမှာ...

- (၁) တရားတော်ရဲ့ အကျိုးအာနိသင်ခံစားရမှု အားနည်းပါတယ် ဆိုတဲ့ အချက်ရယ်။
- (၂) ယနေ့ခေတ်ထဲမှာ လူသားတွေ အရိယာဖြစ်ခွင့်ရှိသေးသလား ဆိုတဲ့ အချက်ရယ်...စုစုပေါင်း အချက်နှစ်ချက်ပါဝင်ပါတယ်။ နှစ်ချက်လုံး စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသလို မေးသင့်မေးထိုက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

တရားတော်ရဲ့ အကျိုးအာနိသင်ခံစားရမှုဆိုတာ တစ်သိန်းရင်းလို့ တစ်သောင်းမြတ်တဲ့အရာလို လက်နဲ့ကိုင်ပြီးပြစရာတော့ မရှိပါဘူး။ တရားအလုပ်ဆိုတာ ဉာဏ်လုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့အတွက် တရားမထိုင်ခင်က မိမိရဲ့ စိတ်သဘောထား အခြေအနေရယ်၊ ထိုင်ပြီးတဲ့နောက် အခြေအနေရယ်ကို ဉာဏ်ချိန်ခွင်မှာ အကဲခတ်ပြီး အဖြေရှာကြည့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ တရားပြုသူပဲဖြစ်ဖြစ် တရားအားထုတ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်မထူးသေးဘူးဆိုရင် တရားမထူး

သေးပါဘူး၊ စိတ်ထူးရမှ တရားထူးရတာပါ။

ပေါ်လွင်ထင်ရှားတဲ့ အကျိုးအာနိသင်တွေကို ဖော်ပြရမယ်ဆိုရင် တော့ ဝိသုဒ္ဓိယာ-ကိလေသာ စင်ကြယ်ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အကျိုးအာနိသင်ကို လက်ငင်းရရှိပါတယ်။ ကိလေသာစင်ပြီး ဘယ်လိုငြိမ်းသလဲဆိုရင် ယောဂီ တစ်ယောက်ရယ်လို့ ဖြစ်လာတဲ့အချိန်ကစပြီး သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း၊ သူ့သားမယားကို ပြစ်မှားကျူးလွန်ခြင်း၊ လိမ်လည် ပြောဆိုခြင်း၊ သေရည်သေရက် သောက်စားခြင်းတွေ မပြုလုပ်တော့ပါဘူး။ အဲဒီလို မပြုလုပ်တော့ဘဲ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခြင်း၊ ရှောင်ကြဉ်လိုက်နိုင်ခြင်း တို့ဟာ ဝိတိက္ကမကိလေသာ ငြိမ်းသွားတာပါပဲ။ ရှင်းအောင်ပြောရရင် စိတ် ကြမ်းတွေ ငြိမ်းသွားတာပါ။ စိတ်ကြမ်းတွေ ငြိမ်းသွားခြင်းအားဖြင့် တရား မထိုင်ခင်က စိတ်သဘောထားနဲ့ မတူတော့ပါဘူး။ တရားမထိုင်ခင်က လူ တစ်ယောက်၊ ထိုင်ပြီးတော့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်သွားပါပြီ။ ယောဂီရဲ့စိတ်တွေ လည်း ထူးသွားပါပြီ။

ဥပမာ ဆိုကြပါစို့... သစ်ပင်တစ်ပင်ကို သေအောင်သတ်တဲ့ နေ ရာမှာ ပထမဦးစွာ အရွက်ကြမ်းတွေကို ခြွေလိုက်တယ်ဆိုရင် သစ်ပင် သေဖို့ နီးစပ်သွားပါတယ်။ အရွက်ကြမ်းတွေ ခြွေလိုက်ခြင်းအားဖြင့် သစ်ပင် ရှင်သန် ဖို့ တုံ့နှေးသွားပါတယ်။ အလားတူ ယောဂီတစ်ယောက်ရယ်လို့ ဖြစ်လာတဲ့ အခါ သီလကို ပထမဦးစွာထိန်းလိုက်တာနဲ့ ဝိတိက္ကမ ကိလေသာ အကြမ်း စားတွေ ငြိမ်းသွားပါတယ်။

သီလတွေ စင်ကြယ်သွားပြီဆိုရင် ဆရာသမားရဲ့ သွန်သင်မှု အတိုင်း ဆက်လက်အားထုတ်လိုက်တော့ သမာဓိရလာပါတယ်။ သမာဓိ ရလာပြီဆိုရင် သီလအဆင့်တုန်းက ငြိမ်းတဲ့ကိလေသာထက် ပိုပြီးငြိမ်းလာ ပါတယ်။ သောကပရိဒေဝါနံ-စိုးရိမ်နေတာတွေ ပူဆွေးနေတာတွေ ငိုကြွေး နေတာတွေ အားလုံးငြိမ်းသွားပါတယ်။ သမာဓိအဆင့်ဟာ သစ်ပင်သေဖို့

အကိုင်းတွေ ချိုင့်ချလိုက်တာနဲ့ တူပါတယ်။ အကိုင်းအခက်တွေမရှိတဲ့ သစ်ပင် ဟာ သေဖို့တော်တော်နီးစပ်သွားပါပြီ။ ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာတွေ ငြိမ်းသွား ပြီပေါ့။

ပြီးတော့ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ-ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတွေလည်း ငြိမ်းသွားပါတယ်။ အဲဒီလို ငြိမ်းသွားတာနဲ့ သစ်ပင်တစ်ပင်ကို အရွက်တွေခြွေ၊ အကိုင်းတွေချိုင့်ပစ်လိုက်တယ် ဆိုပေမယ့် ရေသောက်မြစ်က ရှိနေသေးတာမို့ အချိန်မရွေး အတက်ပြန်ပေါက်လာနိုင် သလို သမာဓိအဆင့်နဲ့ ရပ်နားလိုက်တဲ့ ယောဂီတိုင်းဟာလည်း ကိလေသာ အရွက်တွေ အကိုင်းအခက်တွေ ထပ်ပြီးထွက်လာနိုင်ပါသေးတယ်။ ဒီတော့ ဘာလုပ်ရမလဲ အမြစ်ကိုပါ တူးဖော်ပစ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အမြစ်ဆိုတာ အနု သယကိလေသာကိုပြောတာပါ။ ဆရာသမားရဲ့ သွန်သင်မှုကိုခံယူပြီး ဆက် လက်အားထုတ်လိုက်တော့ ဉာဏ်သမ္မာ အဓိကမာယ-ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ် ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်တွေ ရလာနိုင်ပါတယ်။ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ- နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း မျက်မှောက်ပြုရပါလိမ့် မယ်။ ဒီတော့ တရားအားထုတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များရရှိတဲ့ အကျိုးအာနိသင်တွေကို လက်ချိုးပြီး ရေတွက်လိုက်မယ် ဆိုရင်...

- (၁) ကိလေသာတွေ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေနိုင်တဲ့အကျိုး...
- (၂) စိုးရိမ်ခြင်းတွေ ချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်တဲ့အကျိုး....
- (၃) ငိုကြွေးရခြင်းတွေ ချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်တဲ့အကျိုး...
- (၄) ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းတွေ ချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်တဲ့အကျိုး...
- (၅) စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတွေ ချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်တဲ့အကျိုး...
- (၆) အသိဉာဏ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်တွေ ရစေနိုင်တဲ့ အကျိုး...
- (၇) နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုနိုင်တဲ့အကျိုး...

စုစုပေါင်း ၇ မျိုးရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် အာမခံထားတဲ့ ပါဠိတော်ကတော့... “ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တဂံမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ။ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ” (ဒီ-၂.၂၃၁။မ-၁-၇၀)

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတော်များ အိုချစ်သားတို့၊ သတ္တာနံ-သတ္တဝါ အပေါင်းတို့၏၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ-ကိလေသာအားလုံးတို့မှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာ၊ သောကပရိဒေဝါနံ-စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို၊ သမတိက္ကမာယ-ကျော်လွန်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ-ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ကို၊ အတ္တဂံမာယ-ချုပ်ငြိမ်းရန် အလိုငှာ၊ ဉာယဿ-မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်ကို၊ အဓိဂမာယ-ရဖို့ရန်အလိုငှာ၊ နိဗ္ဗာနဿ-နိဗ္ဗာန်ကို၊ သစ္စိ ကိရိယာယ-မျက်မှောက်ပြုရန် အလိုငှာ၊ ဧကာယနော-တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းဟူသည်ကား၊ အယံမဂ္ဂေါ-ဤသတိပဋ္ဌာန်တရားကို ပွားများအားထုတ်ခြင်းဟူသော လမ်းစဉ်ပါပေတည်း” တဲ့။

ကဲ-ဒေါ်သီတာအေးမေးတဲ့ ပထမအချက်ဟာ ဒီဖြေဆိုချက် အမြွက်လောက်နဲ့တင် ပြည့်စုံပြီလို့ထင်ပါတယ်။ ပုထုဇဉ်ပီပီ လိုချင်တာတွေ ဖြစ်ချင်တာတွေကို လောဘတပ်ပြီးတော့ ဝိပဿနာလုပ်ငန်းစဉ်ထဲမှာ ဆွဲမထည့်ပါနဲ့လို့ တောင်းပန်ရင်း ဒုတိယအချက်ကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးပါမယ်။ “ယနေ့ခေတ်ထဲမှာ လူသားတွေ အရိယာဖြစ်ခွင့်ရှိ သေးသလား” တဲ့။

သာယာမက္ခယသမ္မု

လူသားတွေ အရိယာဖြစ်ခွင့်ရှိပါသေးတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက “ငါဘုရားရှင် ဟောကြားထားတဲ့ သစ္စာလေးပါး

တရား မကွယ်သေးသမျှသော ကာလပတ်လုံး သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာဆိုတဲ့ အရိယာများလည်းမဆိတ်သုဉ်းဘူး” လို့ အာမခံထားပါတယ်။ (မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်)။ ဒီတော့...ဒီနေ့ခေတ်မှာ သာသနာ ကွယ်ပြီလား သစ္စာလေးပါး ဆိတ်သုဉ်းပျောက်ကွယ်သွားပြီလား...လို့ စဉ်းစားကြည့်လိုက်ပါ။ သာသနာလည်းမကွယ်သေး၊ သစ္စာတရားလည်း မကွယ်သေးတဲ့အတွက် ဖြစ်များမှဖြစ်ပါဦးမလားရယ်လို့ သံသယကုက္ကုစ္စ တွေ ထားမနေပါနဲ့။ မုချဖြစ်နိုင်သေးတယ်လို့ ရဲရဲတင်းတင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချ ထားလိုက်ပါ။

ခေတ်သစ်ဓမ္မကထိက ကိုယ်တော်တစ်ပါးက “ပင့်သံဃာထဲမှာ ရဟန္တာဘယ်နှစ်ပါး ပါနေမယ်ဆိုတာ ဘယ်သူပြောနိုင်မလဲ သံဃာကို ခွဲခြား ခွဲခြားမလုပ်ကြနဲ့။ သံဃာဒေက ကံကြီးထိုက်ပြီး အပါယ်ဆင်းသွားမယ်” လို့ ဟောတဲ့တရားကို နာယူလိုက်ရဖူးပါတယ်။ မှန်ပါတယ်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ကို သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များတောင်မှ “ဒါ... ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီးပဲ” လို့ မဝေခွဲနိုင်ကြပါဘူး။ သာမန်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ဆိုတာတော့ ဘယ်ပြောစရာလိုပါတော့မလဲ။

ဓမ္မကထိကကိုယ်တော် သံဃာဘက်ကို ဇောင်းသတ်ပြီး အမိန့် ရှိတာမို့ ဝမ်းသာစရာဖြစ်သလို ဒကာဘက်ကလည်း လျှောက်ထားစရာ စကားရှိလာပါတယ်။ “ပင့်သံဃာထဲမှာ ရဟန္တာဘယ်နှစ်ပါး ပါနေမယ်ဆိုတာ မသိနိုင်ကြသလို၊ ဖိတ်ကြားထားလို့ တက်ရောက်လာကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေထဲမှာလည်း “လူသားအရိယာ” ဘယ်နှယောက် ပါနေမယ်ဆိုတာကိုရော အဘယ် ပုထုဇဉ် ရဟန်း၊ ရှင် လူတွေ သိနိုင်ကြပါ့မလဲ။ အဲဒီ လူသားအရိယာကို ပြစ်မှားမိတဲ့ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူမှာရော “အရိယူပဝါဒကံ ကြီး” ထိုက်ပြီး အပါယ်မရောက်နိုင်တော့ဘူးလား...လို့ လျှောက်ထားချင် တာပါ။

လူသားအရိယာ လူလိုနေသည့်

ဘာကြောင့် လျှောက်ထားချင်တာလဲဆိုတော့ လူသားအရိယာ တွေ လူထဲမှာရှိနေနိုင်လို့ပါ။ ဒါဖြင့် လူသားအရိယာဟာ လူထဲမှာ ဘယ်လို နေထိုင်သလဲဆိုရင်...လူသားအရိယာဟာ လူလိုပဲ နေ၊ နေပါတယ်လို့ ပြော ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ သာဓကအထောက်အထားနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် ... “ဝိသာခါ ကျောင်းအကြီး” ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာလောကမှာ မသိသူမရှိ သလောက် ထင်ရှားသူဖြစ်ပါတယ်။ ဝိသာခါဟာ ၇ နှစ်သမီးက အရိယာ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အရွယ်ရောက်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တောင်မဟုတ်တဲ့ “ပုဏ္ဏ” ဆိုသူနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုပါတယ်။ အိမ်ထောင်ပြုပြီးတော့...“ဝိသာခါ ဝိသတိ ပုတ္တဘ-သားသမီး ၂၀ မွေးပါတယ်။ နတ္တာစ စတုရောသတာ-မြေး ၄၀၀ ရှိပါတယ်။ ပနတ္တာ အဋ္ဌသဟဿာ-သား သမီး မြေး မြစ် စုစုပေါင်း ၈၀၀၀ ရှိပါတယ်”။ ဝိသာခါရဲ့ မိသားစုပရိသတ်ဟာ နာမည်ကျော် ဓမ္မကထိက ကိုယ်တော်ရဲ့ တရားနာပရိသတ်လောက်တောင် မကပါဘူး။

ဒီတော့ ဝိသာခါဘယ်လိုနေသလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်လိုက် ပါ။ ကျွန်တော်တို့ခေတ် ယောဂီတွေက တရားစခန်းဝင်လိုက်တာနဲ့ လူမမာ ပုံပေါက်သွားပါတယ်။ ယောဂီဝတ်စုံဆိုတာကြီးကလည်း ဖက်ရှင်လိုဖြစ်နေ တဲ့အတွက် ဒီဝတ်စုံဝတ်မှ တရားရတော့မလို့လို့နဲ့ လူကို တော်တော်အိုစာ စေပါတယ်။ ဝိသာခါဝတ်တဲ့ ဝတ်စုံကိုကြည့်ပါ။ ၁၈ ကုဋေတန်ပါတယ်။

ဥပုသ်စောင့်တဲ့နေ့ကလွဲလို့ ကျန်တဲ့နေ့တွေမှာ ဖြီးလိမ်း ပြင်ဆင် ပြီး နေထိုင်ပါတယ်။ ပြင်ဆင်ထားလို့လည်း သားသမီး မြေးမြစ်တွေကြားထဲ မှာ ထိုင်နေရင် ဘယ်ဟာဝိသာခါဆိုတာ ခွဲခြားလို့မရအောင် လှနေပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ကို မွမ်းမံမှုမရှိတဲ့ အမျိုးသမီးဆိုရင် ဘယ်အိမ်ထောင်သည် အမျိုး သားမှ စိတ်မကုန်ဘဲရှိမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဝိသာခါရဲ့အိမ်သားဟာ သူဌေး

တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့အတွက် ဆံပင်စုတ်ထောင်းနဲ့ မျက်နှာအဆီပြန်ပြီး အန်ချင်စရာကောင်းအောင် မဖြီးမလိမ်း မပြင်မဆင်တဲ့ မိန်းမတစ်ယောက် ကို သံယောဇဉ်တွေပိုနေမှာ မဟုတ်သလို၊ သားသမီး ၂၀ ရလောက်သည် ထိအောင်လည်း ပေါင်းသင်းနေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ လိုရင်း ပြောချင်တာက တော့ လူသားအရိယာဟာ လူလိုနေပါတယ်ဆိုတာကို ပြောချင်တာပါ။

လူလိုနေတယ်ဆိုတော့ လူဖြစ်ပြီး လူလိုမနေတဲ့လူတွေရဲ့ နေနည်း မျိုးမဟုတ်ဘူးလို့ နားလည်ထားနိုင်ပါတယ်။ ဝိသာခါတို့နေနည်းက ပရ မတ္တမနုဿ-လူမြတ်တွေနေတဲ့ နေနည်းမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ဝိသာခါရဲ့ သန္တာန် မှာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-ထင်ရှားသောကိုယ်၌ အယူမှားမှု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ-ယုံမှား သံသယရှိမှု၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ-သီလအကျင့်ကို အမှားသုံးသပ်မှု၊ ကာမစ္ဆန္ဒ-ကာမဂုဏ်ကို ဖောက်ပြန်စွာလိုချင်မှု၊ ဗျာပါဒ-သူတစ်ပါးအကျိုးမဲ့ ကို ကြံစည်မှုဆိုတဲ့ အောက်သံယောဇဉ် ငါးပါးကင်းနေပါတယ်။ ကျန်တာ တော့ သာမန်လူသားတွေနဲ့ ဘာမှမထူးပါဘူး။ (နဝက၊ ဩရတ္တဂိယသုတ်)

မူလတန်းအဆင့်နှင့် တက္ကသိုလ်သင်တန်းစာ

သောတာပတ္တိမဂ်အဆင့်ကို ရထားသူဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆို တော့ မှောင်မိုက်နေတဲ့ အခန်းကြီးထဲကို တစ်လက်မခွဲသာရှိတဲ့ မီးခြစ်ဆံ လေးခြစ်ပြီး ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ အခန်းထဲမှာပုံထားတဲ့ ရွှေပုံ၊ ငွေပုံ၊ ပတ္တမြား ပုံတွေကို မြင်ရုံသာမြင်လိုက်ရသူနဲ့တူပါတယ်။ အရယူလိုသော်လည်း မီးခြစ်ဆံက ကုန်သွားလို့ ဘာမှမယူလိုက်နိုင်ပါဘူး။ မယူလိုက်နိုင်ပေမယ့် ဒီအခန်းထဲမှာ ဘာတွေရှိတယ်ဆိုတာတော့ သံသယဝိစိကိစ္ဆာ ကင်းရှင်းစွာ သိထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဆက်လက်လိုချင်သူဆိုရင် မီးခြစ်ဆံ နောက်တစ်ဆံ ခြစ်မှာပါ။

မီးတောက်လာချိန်မှာတော့ ဒီထဲမှာ ဘာတွေရှိသလဲလို့ ကြည့်မနေ

တော့ဘဲ ရွှေပုံ၊ ငွေပုံ၊ ပတ္တမြားပုံရှိတဲ့နေရာကို သေချာပေါက်သွားမှာပါ။ ဒါပေမယ့် မီးခြစ်ဆံက ရွှေပုံ၊ ငွေပုံ၊ ပတ္တမြားပုံနားရောက်တာနဲ့ ငြိမ်းသွားလို့ ဘာမှမယူလိုက်ရပါဘူး။ အဲဒါ သကဒါဂါမ် အရိယာနဲ့တူပါတယ်။ ဒါနဲ့ နောက်တစ်ဆံခြစ်ပြီး ရွှေတွေ၊ ငွေတွေ၊ ပတ္တမြားတွေကို အိတ်ထဲထည့်နေ တုန်း မီးခြစ်ဆံက ငြိမ်းသွားပြန်ပါတယ်။ အိတ်ထဲမှာ တစ်ချို့တစ်ဝက်တော့ ရောက်နေပြီပေါ့။ ဒီအဆင့်က အနာဂါမ်အဆင့်ကိုပြောတာပါ။ နောက်ဆုံး တစ်ဆံခြစ်လိုက်တဲ့အချိန်မှာတော့ မိုးလင်းသွားပါပြီ။ မိုးလင်းသွားခြင်းဟာ အရဟတ္တမဂ်ကိုရပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားတာကို ပြောတာပါ။

ဒီတော့ သောတာပန်တည်ပြီး လူသားအရိယာအဆင့်မှာ မှောင် နေတဲ့အခန်းကြီးကို မီးထွန်းကြည့်တော့ အမှန်မြင်ရသလို ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်နဲ့ကြည့်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်တတ်၊ ပျက်တတ်တဲ့ သဘောကို အမှန်မြင် အပိုင်ဆုံးဖြတ်နိုင် ရင် “သောတာပန် လူသားအရိယာ” ဖြစ်ဖို့မှတစ်ပါး အခြားမရှိပါဘူး။

တချို့ယောဂီတွေက ပထမအဆင့်မှာ ဒိဋ္ဌိနှင့်ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ် သတ်နိုင်အောင် မကြိုးစားကြဘဲ တဏှာသတ်တဲ့ အလုပ်တွေကို အရင်လုပ် နေကြပါတယ်။ တဏှာကုန်အောင်လုပ်တဲ့အလုပ်က ရဟန္တာဖြစ်အောင် လုပ် တဲ့အလုပ်မို့ ရဟန္တာဖြစ်ရင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ရင် ဘာမှမဖြစ်ဘဲ “တရားအားထုတ်ရ တာ အကျိုးအာနိသင်ခံစားရမှု နည်းလေခြင်း” ဆိုပြီး လက်လျှော့သွားတတ် ကြပါတယ်။ ဒီတော့ မူလတန်းအဆင့်က တတ္ထသိုလ်သင်ခန်းစာကို မသင် ဘဲ ကိုယ့်အဆင့်နဲ့ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်လုပ်ရင် လူသားအရိယာဖြစ်ဖို့ မြေကြီး လက်ခတ်မလွဲ သေချာပါတယ်လို့ ပြောကြားရင်း ဒေါ်သီတာအေးရဲ့ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုခြင်းကဏ္ဍ ဒီတင်နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါတယ်။

“သတ္တဝါမှန်သမျှ တရားရ ချမ်းမြသာယာရှိပါစေ။ သူငါခပ်သိမ်း တရားကိန်း အေးငြိမ်းကြပါစေ” ။

သူတော်ခင်

ခေတ်စနစ်ဆိုတာ ဖြစ်ပျက် အသစ်အဟောင်းတွေ ရွှေ့ပြောင်းနေကြတာပဲ

လူတွေက အကောင်းကျတော့ပြီး မကောင်းရတော့မှန်း တောမဆုံး တောင်မဆုံးအောင် မုန်းပြီးနေကြတော့ ဘယ်က သံသရာဆုံးမလဲ လူဖြစ်ရုံးတာက

ဗုဒ္ဓသာသနာ ကမ္ဘာမှာရှိပေမယ့် ဉာဏ်ပညာအသိက နတ္ထိဆိုတော့ ဝိပဿနာဝေး မေတ္တာလေးတောင် မပွားနိုင်သေးရင် အသင်လူဖြစ်တာ ဘာအကျိုးရှိတော့မလဲ

ကဲ...အသိကို ရှေ့တန်းတင် သီလစင်ပြီး အမြင်ရှင်းအောင်လုပ် နာမ်ရုပ်ကို ငါ ထင်တာတွေဖျောက် အတ္တနောက် မပါစေနဲ့ ဓမ္မကို ဇောက်ချလုပ်ရင် သူတော်စင်ဆိုတာ သင်ဖြစ်လာမှာပဲ